

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De STAATSRaad, COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Groningen, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de voorwaarden van uitbesteding voor het drukken van materieel voor de administratie der Jagt en Visscherij in deze provincie, met bijlevering van het benodigde papier, in het Provinciehuis te Groningen, van af den 2den Junij aanstaande ter lezing zullen liggen, en dat de inschrijvingsbiljetten, op zegel en behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op Woensdag den 9den daaraanvolgende aan het Provinciehuis op het financieel bureau moeten zijn bezorgd, met aandiuiding op het adres *inschrijvingsbiljet, materieel voor de Jagt en Visscherij*; in welk inschrijvingsbiljet de belanghebbenden, behalve den prijs, waarvoor zij de geheele leverantie willen aannemen, moeten vermelden twee borgen, die de aannemer voor de rigtige uitvoering van het werk moet stellen.

GRONINGEN, 29 Mei 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voorn.: VAN LIMBURG STIRUM.

AANBESTEDING EN VERPACHTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving

aan te besteden:

Het BOUWEN van een PAND nieuwe STEENEN WAL-MUUR, aan de Oostzijde van het Schuitendiep, van den vleugel aan Poelportboog tot den nieuwen Walmuur aldaar en

Het ONDERHOUD van den RIJWEG ENZ. van Groningen naar Martenshoek en van Foxham naar Foxhol, voor den tijd van 3 jaren.

en te verpachten:

Het GRASGEWAS aan den weg van Groningen tot Martenshoek en Foxhol, voor den tijd van drie jaren, en wel in zes perceelen.

De Voorwaarden van Aanbesteding en Verpachting zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op zegel gestelde Inschrijvingsbiljetten, voor ieder perceel afzonderlijk in te dienen, met omschrijving en vermelding van het nummer der perceelen, waarvoor ingeschreven wordt, zullen moeten worden ingericht overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de Voorwaarden is bepaald, en vóór of uiterlijk op DINGSDAG den 15den Junij 1852 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den hoogsten Inschrijver op ieder perceel, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op WOENSDAG den 16den Junij 1852, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 30 Mei 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANGIFTE VOOR DE WEEKMARKT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen, verwittigen diegenen, die voor de TWEDE HELFT van het jaar 1852 op de WEEKMARKT alhier een plaats verlangen voor een HOUTEN of LINEN KRAAM, een OVERDEKTE of ONOVERDEKTE TAFEL of STAL of op den OPEN GROND, dat zij, overeenkomstig Art. 391 van het Reglement van Politie, verplicht zijn, vóór den laatsten MAANDAG in de maand Junij van dit jaar, zich daartoe ter STADS SECRETARIJ aan te geven.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen den 3den Junij 1852. Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente Groningen brengen bij deze ter kennis van de BELASTING-SCHULDIGEN, dat de door den Heer STAATSRaad, COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Groningen, bij besluit van den 24sten Mei 1852, no. 2, gearresteerde en inwendbaar verklaarde ZESDE en ZEVENDE SUPPLEMENTE KOHIEREN voor de belasting op het personeel, over het dienstjaar 1851, voor deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering zijn ter hand gesteld, en dat ieder verplicht is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalde voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaar te zijn, zij hunne klagen deswege moeten indienen, binnen drie maanden na heden, en dat die klagen, vrijgesteld van zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te Groningen.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen den 2den Junij 1852. Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

De landdag van Oldenburg heeft in geheime zitting, met 32 tegen 12 stemmen, de toetreding van Oldenburg tot het Pruisisch-Hannoversch handelsverdrag goedgekeurd; echter onder voorwaarden. Deze zijn nog niet bekend, maar men geloofd dat dezelve inhouden: beding van aansluiting aan de Oldenburgsche spoorwegen door Hannover.

De erfprins van Saksen-Coburg is dezer dagen, met korporaal rang, in krijgsdienst getreden.

Men wil te Berlijn weten, dat de groote mogendheden, ten gevolge van het onderraken van het Londenseh protocol over de zaak van Neuchâtel, besloten hebben aan den Zwitserschen bondsraad eene gemeenschappelijke nota te rigten, om aan te dringen op het herstel der vroegere constitutie van Neuchâtel. Mogt tegen verwachting Zwitserland weigeren, dan zou men over de te nemen dwangmaatregelen beraadslagen.

Van de zijde der Oostenrijksche regering bemerkt men duidelijk het voornemen om de algemeene Duitse handelsbelangen zoo veel mogelijk te bevorderen. Zoo heeft zij, onder anderen, dezer dagen het stellige bevel gegeven, dat de verzending der Hollandisch-Indische post, over het Oostenrijksche gebied, met den meesten spoed en nauwkeurigheid plaats hebbe, terwijl tevens aan de directie der telegraphen te Triëst is aanbevolen, aan de telegrafische depêches der Overlandpost den voorrang te geven boven de depêches der regering.

Van de vele gearresteerden (tusschen de 40 en 50) te Bremen zijn de meeste weder ontslagen. Bij eenige heeft men wapenen gevonden, als ook de statuten van den Tottenbund. De gearresteerden zijn bijna alle menschen van geen betekenis; meest leden van het vroegere democratische genootschap.

Aan de hogeschool te Bonn studeren thans 984 jongelieden. Daarbij bezoeken 28 hospitalisten de collegiën, dus te zamen 1012. De regtegeleerde faculteit tel 350 studenten, de geneeskundige 111, de philosophische 236, de R. Kath. theologische faculteit 196 en de Evangelisch theologische 71 studenten. De volgende prinses studeren thans te Bonn: Heinrich XIV, erfprins Reuss-Schleitz, prins Fr. van Sleeswijk-Holstein-Sonderburg-Augustenburg, Fr. prins van Glücksburg, en de erfprins van Thurn en Taxis.

In het noorden van Duitschland is den 26sten en 27sten

door hevige bagelbuijen veel schade aan de te veld staande gewassen toegebracht.

De Keizer van Rusland heeft den 26sten Mei het zilveren bruilofs-fest van Prins Karel bijgewoond, en is daarop naar Warschau teruggekeerd.

Op weg is de trein, waarin Z. M. zich bevond met prins Frederik Karel, nabij Czenstochau uit de rails gegaan, zonder echter aan iemand letsel te veroorzaken. Na een opont-houd van een paar uren is de reis voortgezet.

Als een staaltje hoe juist sommige buitenlandse dag-bladen omtrent den stand der Nederlandsche aangelegenheden, en met de nauwkeurige spelling der namen van eenige meer algemeen bekende Nederlanders onderricht zijn, diene het vol-gend bericht, dat in het *Frankfurter Journal* van den 28sten dezer, met het bovenschrift „*'s Gravenhage*, den 23sten Mei” gevonden wordt: „Men verzekert heden dat al de ministers den Koning hun ontzag hebben vergeleek, hetwelk bereids is aangenomen. De Koning zou de portefeuille van binnen-landsche zaken den heer Floet, die van buitenlandsche zaken den heer Lichtenvald, die van oorlog den heer Stoom van 's Gravelande en die van justitie den voormaligen minister van financiën, den heer van Hull, aangeboden hebben.” (De *Daily News* noemt dezelfde personen als nieuwe mi-nisters.)

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN, 29 Mei.

In het huis der gemeenten is de militiewet zoo ver ge-vorderd, dat tot de beraadslaging over de derde lezing den 7den Junij zal worden overgegaan.

Per telegraaf heeft men hier de belangrijke tijding, dat de Overlandmail berigten wegens de inneming van Rangoon en Matarban, in het rijk der Birmahs, over-brengt, waarbij 130 stukken geslacht in de handen der Engelschen gevallen zijn. Het getal der buiten gevecht gestelde manschappen aan de Engelse zijde bedraagt on-geveer 150. De berigten loopen tot den 3den Mei.

Van den 31sten. Van Havana verneemt men, dat aldaar weder eenige vrees bestond voor een nieuwe onderneming uit de Verenigde Staten tegen Cuba.

Uit Californië blijven de berigten aangaande het goudelven zeer gunstig luiden; men had onder anderen nabij Sonora een stuk goud ter zwaarte van 305 oncen gevonden. De goudzoekers hebben echter bij voortdurend een gevaarlijk werk, want schier dagelijks wordt geroofd en vermoord; laatstelijk zijn 40 Indianen, die een aanval op de Blanken hadden beproefd, tot den laatsten man gedood.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Mei.

Het is zeer twijfelachtig of het gouvernement of minstens zijne vrienden wel zeer ingenomen zijn met den algemeenen indruk, dien de eergisteren in de *Moniteur* opgenomen mededeeling heeft gemaakt; want de verklaring, dat men regt heeft het keizerrijk in het leven te roepen, dat men daartoe niet zal overgaan, — mag nutteloos genoemd wor-den. Ware het alleen de bedoeling des bewinds geweest om tegen alle registratieke of zijdelingsche inmenging van het buitenland in onze aangelegenheden te protesteren, dan zou het gouvernement algemeen door het nationale gevoelen zijn ondersteund.

De President, die de industriële en andere belangen des lands zeer behartigt, moet niet afkeerig zijn van het voor-stellen van een hervormingsontwerp op het crediet op vast goed.

Het gerucht van de intrekking der wet op het onderwijs is onjuist. Deze wet zal slechts gewijzigd worden.

De President heeft zelf verklaard, dat dit jaar geen kamp bij Compiegne zal worden bijengetrokken.

De baron van Heeckeren is benoemd tot ridder der Rus-sische orde van St. Anna.

De regten, bij den invoer van goederen in de afgeloopen maand April gegeven, hebben ruim 4½ miljoen francs meer bedragen dan in diezelfde maand des vorigen jaars.

Er is hier een brief ontvangen van den graaf de la Ferron-nays, die als het ware gedictieerd schijnt te zijn door den graaf van Chambord, en den legitimisten dan ook in nog meer be-paalde termen hunne gedragslijn tegenover de tegenwoordige regering voorschijft; in onomwonden termen wordt daarin thans gezegd, dat zij den eed op de nieuwe constitutie of van trouw aan Lodewijk Napoleon niet moeten afleggen en zich overigens van elke daad of handeling moeten onthouden, die als eene toenadering tot Lodewijk Napoleon zou kunnen be-schouwd worden.

Bij de 11. Woensdag en Donderdag alhier gehouden veiling der schilderijen van den baron de Varanges hebben onder anderen de volgende stukken de daarbij gestelde pri-jzen opgebracht: de arbeider en het afscheid der herderin, beide door Berghem, het eerste 9,500 en het tweede 20,000 francs; de pages van het paleis, door van der Hyden en A. van der Velde, 22,100 francs; een zeegezicht, door W. van der Velde, 11,000 francs; de afneming van het kruis, door A. van der Werf, 8,000 francs; eene paardenmarkt, door Wouwerman, 15,000 francs, enz.

Aan mevrouw Lafarge is thans gratie verleend; men verzekert zelfs, dat zij nu reeds in vrijheid is gesteld. Een-igen tijd geleden was zij uit de gevangenis van Montpellier naar een maison de santé te Saint Rémi, aan de overzijde der Rhône, overgebracht. Op die plaats heeft zij de tijding van den goeden uitslag der bemoeijingen van hare bescher-mers ontvangen.

Het vraagstuk nopens de Heilige plaatsen geeft tot nieuwe verwikkelingen aanleiding. De Sultan heeft deswege een' nieuwen firman uitgevaardigd, waardoor de vroeger aan Frankrijk gedane bewilligingen allen vervallen; dit is door de Grieken, op aandrang van Rusland, verworven.

Van den 31sten. De zending van den heer v. Heeckeren blijft nog altijd het onderwerp der ge-prekken en uit de nadere bijzonderheden, welke dienaangaande medege-deeld worden, schijnt allzins te blijken, hergeen wij reeds voor eenige dagen te kennen gaven, dat namelijk de heer v. Heeckeren wel is waar zeer vriendelijk is ontvangen door den Keizer van Rusland en dat deze laatste noemde vorst zich allzins gunstig uitgelaten heeft over Lodewijk Napo-leon, maar dat hij zich overigens niet in dien zin verklaard heeft, welken men verlangd had, in geval zekere gebeurtenissen werkelijk mogten plaats hebben, met andere woorden, dat de zending van den heer v. Heeckeren als mislukt te beschouwen is; men wil dan ook, dat dit resultaat geenszins vreemd is aan het ontstaan der officiële nota in den *Moniteur*, betreffende het keizerrijk. Natuurlijk blijven de dagbladen der regering beweren, dat de zending van den heer v. Heeckeren wél gelukt is.

Zoo als men weet, zal morgen de beraadslaging over de definitieve regeling der rekeningen van 1848—1849 in het wetgevend ligchaam beginnen. Eenige leden zouden zich nog strenger dan de regering willen betoonen omtrent de financiële wanorde, waardoor zich die ongelukkige jaren hebben gekenmerkt. Vermoedelijk echter zal de meerderheid verstandiger wezen en geene oude wonden openrij-ten, maar veeleer door eene eenvoudige aanneming van de door de regering voorgestelde goedkeuring der rekeningen het vroeger gebeurde met den mantel der liefde bedekken.

BELGIE.

BRUSSEL, 31 Mei.

Naar aanleiding van het vordrag van handel en scheepvaart tusschen België en de Nederlanden, zijn door Koning Leopold benoemd: tot groot-kruisen van de Leopolds-orde, de Nederl. ministers van buitenlandse zaken, van financiën en van Ko-

loniën; en tot officieren van die orde de heeren de Clercq, secretaris van de handelsmaatschappij, en van Deventer, sub-tenaar bij het ministerie van buitenland-che zaken.

Er is een wets-ontwerp in gereedheid gebracht, waarbij de dienstdad der miliciens van 8 op 10 jaren is gebracht.

Een Belgisch blad zegt, dat de spoorweg van Antwer-pen naar Rotterdam, over Beekeren en Cappellen en tusschen Calmpouth en Putte door op Rosendaal en tot den Moerdijk zal loopen en van daar de dienst door stoombooten tot Rot-terdam zal worden voortgezet. De geheele afstand zou wor-den afgelegd in drie uren tijds.

Het verzoek van Breda, om de rigting van den weg over die stad te nemen, zou door den minister afgeslagen en daar-bij gezegd zijn, dat de Nederlandsche zaakgelastigde reeds naar Brussel was vertrokken, als bringer der geslote over-eenkomst in deze belangrijke zaak.

De maatschappij van Rhetorika *Eihel worden boomen*, te Eecloo, heeft besloten den 5den Sept. 1852 een' prijs-kamp te openen. Onder de prijsvragen is de gouden medaille uit-gelooft voor het beste stuk, ten onderwerp hebbende: „*De voordeelen, welke moeten sprouiten uit een naauwe verbode-ning tusschen de Letterkundigen van Noord- en Zuid-Neder-land*.”

Deze vraag moet beschouwd worden uit het oogpunt van tooneel, koophandel, nijverheid, wetgeving, beschaving, in 't algemeen, en zelfs van staatkundigen waarborg tegen de aanmatigingen van den vreemde. De schrijver mag uitbrei-den naar goedvinden.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 1 Junij.

Dezer dagen heeft de scheiding en verdeling p'aats ge-had van de nalatenschap van Koning Willem II. Naar men verneemt, is aan elk der erfgenamen eene som of voor eene waarde van f 742,000 toebedeeld en blijft nog een kapitaal van f 1,700,000 in het gemeen en onverdeeld, om de interessen daarvan te doen strekken voor de uittelling van door HH. MM. Willem I en II besproken jaargelden. Dit kapitaal werpt eene jaarlijkse rente af van f 80,000.

('s Gravenh. N.)

In den omtrek van 's Gravenhage heerscht de longziekte onder het vee weder meer dan vroeger. Inzonderheid moeten er te Voorburg bij verschillende boeren vele ziektegevallen be-staan.

AMSTERDAM, 1 Junij.

Men meldt uit Vlaardingen, dat de haringvloot dit jaar zal bestaan uit 94 schepen, als: uit Vlaardingen 59, Zwarte-waal 7, Maassluis 7, Enkhuizen 7, Amsterdam 4, Middel-barnis 4, de Rijk 4, Delfshaven 1, Wormerveer 1; in het vorige jaar bestond dezelve uit 98 schepen, dus thans 4 schepen minder.

Van den 2den. De aanstaande benoeming van kolonel H. F. C. baron Forstner van Dambooy, tot minister van oor-log, wordt voor zeker gehouden. (Amst. Ct.)

Naar men wil, zou de minister van binnenl. zaken dezer dagen het gevoelen van de commissarissen des Konings hebben gevraagd, nopens de te bepalen onderscheidings-teekenen voor de burgemeesters, naar aanleiding van art. 76 der gemeente-wet.

HET LOO, 1 Junij.

Op last van Z. M. den Koning is uit Engeland ontboden een volledig stel werktuigen voor timmerheden, wagenmakers, draaijers en smeden, en op de landhuishoudelijke school te Apel-doorn geplaatst, om voor het algemeen ter bezigtiging te dienen.

Daar de gereedschappen, waarvan men zich in de verschil-lende ambachten hier te lande bedient, sinds onheugelijke tijden nagenoeg dezelfde gebleven zijn, kan het niet anders dan een gelukkig denkbeeld genoemd worden om op deze wijze de aandacht te vestigen op de verbeteringen en de uit-vinding van gereedschappen in Engeland gemaakt.

Op de school voor verwaarloosde kinderen te Gorssel in Gelderland, door de onvermoeide pogingen van den edelen W. H. Suringar opgerigt, bevinden zich bereids achten-dertig jongens, die meerendeels tot bedelaarsgezinnen in de Hollandse steden behooren. Tot nog toe heeft men geene straffen behoeven toe te passen, en ziet men deze jongens, die vroeger aan geenen arbeid hoegenaamd gewend waren, reeds in den vroegen morgen na de goddienstoefening bij-moedig aan den veldarbeid gaan.

Onlangs is dit gezicht door den heer Mets, directeur en oprigter van Meitray in Frankrijk, bezocht, die zijne bijzon-dere tevredenheid over de doelmatigheid dezer inrigting te kennen gegeven heeft.

De kosten van verpleging bedragen slechts de som van f60 per hooft in het jaar. Wie zou niet verlangen, dat in alle steden van ons land proeven genomen werden, om een paar bedeljongens aldaar te doen plaatsen? (Overijsel.)

LEEWARDEN, 31 Mei.

Wij zijn thans in staat met zekerheid te kunnen mede-deelen, dat het in de volgende week alhier te houden zeven-de landhuishoudkundig congres met de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden zal worden ver-eerd, en dat Z. K. H. bereids Vrijdag e.k. over de Lemmer binnen deze stad zal arriveren. Omtrent de komst van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken is nog niets stellig bekend. Wel heeft de minister, in der tijd, op de aan hem gerigte uitnoodiging, te kennen gegeven, dat, zoo zijne bezigheden dit niet zouden verhinderen, het congres door Z. Exc. zoude worden bijgewoond; doch tot dus verre is nog geen nader bericht ten dezen ontvangen.

De belangstelling om lid te worden van het congres, even als om deel te nemen aan het diner, dat 's Vrijdags na afloop van de harddraverij, in de groote zaal van den heer van der Wielen zal plaats hebben, toont zich bereids door ruime inschrijving voor het lidmaatschap op de meest onduubbel-zinnige wijze.

Men is reeds druk bezig de groote benedenzaal van de so-cieteit *Amicitia*, die, gelijk bekend is, door de leden der societeit welwillend voor het houden der openbare vergade-ringen van het congres is afgestaan, daartoe in gereedheid te brengen. De sectie-vergaderingen zullen ten huize van den logementhouder de Koe, in het Zaailand, plaats hebben.

Wij vernemen, dat het vaandel, door Z. M. den Koning, tijdens H.D. jong-t verblijf alhier, aan de stedelijke schutterij toegezegd, op Maandag den 7den Junij e.k., namens Z. M. door Prins Hendrik, op plegtige wijze, aan de schutterij zal worden uitgereikt.

Van goederhand verneemt men, dat het Koninklijk pa-leis alhier, dat tot dus verre tot de onverdeelde nalatenschap van wijlen Z. M. Koning Willem II behoorde, dezer dagen in handen van Z. M. den Koning is overgegaan.

De berigten uit verschillende gedeelten van di gewest ver-melden gelijkelijk den gunstigen stand der veldgewassen; de dezer dagen gevallen regen heeft overal de vrees voor misluk-king van sommige artikelen doen verdwijnen. De buitenge-woon vele akkers met koolzaad toegezaaid en geplant, ver-toonen zich overal gunstig en beloven een ruim gewas. De wintergrauen laten ook niet veel te wenschen over, hoewel de rogge zich op vele plaatsen dun en spillig voordoet, zoo-dat dit gewas het minst gunstig kan geacht worden. De landen met zomervruchten toegezaaid, geven overal stof van tevredenheid: geen derzelve uitgezonderd, of tot hietoe ver-beidt men eene goede uitkomst. De graslanden, door het koude voorjaarsweder achterlikt, hebben zich door den geval-len regen hersteld; men verwacht eenen ruimen hooioogst.

HARLINGEN, 1 Junij.

De directie der stoomboot *Harlingen*, heeft ten geleide van eene hoogst vereerende missive van Z. M. de Koning ten ge-

schenke ontvangen, eene prachtige en kostbare zilveren bomloire met dito blad, prijkkende met den kroon des Konings, benevens eene gepaste gravure; en zulks als een bewijs van Hoogstedes zels tevredenheid over de met gemelde stoomboot gemaakte reizen, dato den 19den April en den 1sten Mei j.l.

ASSEN, 29 Mei.

Bij de j.l. Zaterdag plaats gehad hebbende opening der stembiljetten tot het kiezen van een lid van den raad der stad is gebleken, dat de heer C. Brunnings en jhr. mr. P. A. van Holthe tot Echten de meeste stemmen hebben verkregen, de eerste 34 en de laatste 28; over deze zal dus eene herstemming moeten gehouden worden.

Door den heer officier van justitie te Almelo is de opsporing en aanhouding gevraagd van Karel Theodor Rotman of Haijer, een hoogst gevaarlijk suet, reeds herhaalde malen crimineel gestraft en ook in deze provincie wel bekend wegens zijnen stoutmoedigen diefstal te Echten in Dec. 1840, ter welker zake hij door het provinciaal gerechtshof alhier is veroordeeld tot geeseling, brandmerk en confinement in een tuchthuis voor den tijd van tien jaren. Het is te wenschen, dat het der justitie moge gelukken dien persoon in handen te krijgen. Daartoe bevelen wij een ieder, die hem kent, (en er zijn er in Drenthe velen,) welmeenend aan, naauwkeurig op hem te letten en herinneren aan de volstrekte verplichting om, bij ontmoeting, de politie er dadelijk kennis van te geven. Die zijne aanhouding bevordert, zal zich zeer verdienstelijk maken.

(Nieuwe Dr. Ct.)

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Woensdag den 2den Junij.

Aanwezig: de heeren v. IMHOFF, LOHMAN, DOORNBOSCH, v. HEIJNINGEN BOSCH, v. HOUTEN, SLOT, v. CALCAR, UPMEIJER, CREMERS, ONNES, DE SITTER, DOMMERING, QUINTUS, ROELFSEMA, DE LA FAILLE, TRIP, OUDEMAN, SWAAGMAN en MEIJER.

1) Het rekest van N. E. ROST, tot de oprigting van een mestbak, dat in de vorige vergadering is voorgelezen, komt thans in beraadslaging. Burg. en weth. hadden aan den raad voorgesteld, om zich onbevoegd te verklaren op dit rekest te beslissen, op grond van art. 3 van het koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824 en art. 119 van het reglement van politie in deze stad.

De heer OUDEMAN kan zich met het voorstel van burg. en weth. niet goed vereenigen. Art. 3 van het aangehaald besluit houdt in de meest algemeene bewoordingen in, dat er geene verzamelingen van vuilnis, zonder toestemming van het plaatselijk bestuur mogen worden opgericht. En onder dit plaatselijk bestuur begrijpt spr., ingevolge art. 134 der gemeentewet, hier den raad en niet het collegie van burg. en wethouders. Ook kan art. 119 van het aangehaalde politiereglement, dat in 1822 is vastgesteld, aan burg. en wethouders geene bevoegdheid meer geven tot de oprigting van zoodanige inrigtingen, terwijl een later besluit en de gemeentewet aan den raad die bevoegdheid opdraagt. Daarenboven hebben burg. en wethouders vroeger ook de beslissing omtrent gelijke rekesten aan den raad overgelaten, en zouden dus, om consequent te zijn, zulks ook thans behooren te doen.

De heer DE SITTER moet den vorigen spr. doen opmerken, dat de vroegere rekesten, die in den raad ter sprake zijn gebracht, vielen in de termen van art. 3 van bovengenoemd besluit. Hier geldt het echter geen aanvraag tot de verzameling van mestspeciën, maar tot het oprigten van een mestbak, waaromrent burg. en weth. vroeger altijd, ingevolge art. 119 van het politiereglement, een besluit hebben genomen.

De heer LOHMAN oordeelt, dat, ook wanneer hier sprake was van eene verzameling van mestspeciën, dan ook nog niet de raad, maar burg. en weth. competent zouden zijn om in dezen een besluit te nemen. In deze zaak kan niet van toepassing zijn de bepaling van art. 134 der gemeentewet, maar wel art. 126. Ook blijkt uit de beraadslaging van art. 124 dier wet, dat in den regel, wanneer er van gemeentebesturen gesproken wordt, hiermede het collegie van burg. en wethouders wordt bedoeld. Geldt het de uitvoering van wetten, algemeene maatregelen van inwendig bestuur, reglementen enz., dan wordt onder gemeentebestuur altijd het collegie van burg. en wethouders verstaan en zoo zou ook in art. 3 daaronder burg. en wethouders zijn begrepen. Eene dergelijke opvatting ligt ook in de resolutie van den minister van B. Z. omtrent de benoeming van leden voor de kamer van koophandel en fabrieken, waarvan de zorg en het beleid aan burg. en weth. op gelijke wijze is opgedragen.

De heer CREMERS is het met den heer OUDEMAN eens en bestrijdt het gevoelen van den heer LOHMAN, voornamelijk wegens de gronden, waarop het voorgestelde besluit zou genomen worden.

De heer OUDEMAN vraagt, waarom in November van gesepeerd jaar in den raad de rekesten zijn gebracht over het verzamelen van mest, wanneer het toch waar is, dat art. 3 de bevoegdheid aan burg. en wethouders en niet aan den raad geeft?

De heer LOHMAN had vroeger geen gevestigd gevoelen gehad omtrent deze zaak en was daarom ook van meening geweest in twijfelachtige gevallen de beslissing aan den raad over te laten, doch het is juist de gezegde resolutie van den minister van binnen. zaken, omtrent de benoeming van het stembureau bij de verkiezing van leden voor de kamer van koophandel en fabrieken, die hem tot de overtuiging heeft doen komen, dat hier in allen gevalle burg. en weth. alleen bevoegd waren; hier toch geldt het ook de uitvoering van algemeene maatregelen van inwendig bestuur.

De heeren OUDEMAN en DE SITTER komen nog nader op hun gevoelen terug.

De heer QUINTUS oordeelt, dat hier eenvoudig de bepaling van art. 179, lett. a der gemeentewet geldt; volgens welke tot het dagelijksch bestuur, aan burg. en weth. opgedragen, behoort het uitvoeren der verordeningen van den raad en dus ook van art. 119 van het politiereglement. Het vergunnen of weigeren van een daartoe betrekkelijk verzoek is niets meer dan de uitvoering van eene verordening van den raad, hetgeen aan burg. en weth. is opgedragen.

De heer CREMERS zou zich wel met de conclusie van den vorigen spr. kunnen vereenigen, dat n.l. de raad zich incompetent verklaart op grond van dat art. 179, maar hij is tegen die terzijdestelling op de motiven door burg. en weth. aangevoerd.

De voorzitter meent, dat het hoofdbezwaar tegen het voorstel van burg. en weth. in de conclusie gelegen is en in de verschillende motiven, die tot die conclusie leidden. Maar ook wat deze aangaat, geloofst spr., dat het voorstel zich wel laat verdedigen, daar slechts art. 3 van het kon. besluit van 1824 en art. 119 van het politiereglement zijn aangehaald, uit welker vereeniging de genomene conclusie is getrokken.

Ook de heeren DE SITTER en LOHMAN verdedigen nog nader het voorstel door burg. en weth. gedaan, hetwelk hierop in omvraag gebracht, met 15 tegen 4 stemmen wordt aangenomen. (Tegen: de heeren Doornbosch, Onnes, Oudeman en Cremers.)

2) Rekest van H. J. MULDER te Kleinemeer, verzoekende dat de stadsontvanger te Hoogezand gelast moge worden, de acht kampen land stadsground, die rekestant in ruiling tegen ander vast goed verkregen heeft, te boek te stellen tegen betaling van het gewone overteekeningsgeld, zonder dat de 30ste penning van de waarde bij koop daarvoor moet worden betaald.

De voorzitter stelt voor dit verzoek te wijzen van de hand, doch de beslissing tot eene volgende vergadering uit te stellen en inmiddels de stukken ter secretarij ter inzage der leden neder te leggen, waaruit men den oorsprong en aard van deze instelling der betaling van den 30sten penning kan leeren kennen.

3) Rekest van A. DE VRIES en 14 andere kramers op de kermis te Groningen, daarbij verzoekende — op grond dat het meer en meer vervallen van de vroeger zoo druk bezochte Groninger kermis ten deele toe te schrijven is aan den tijd, waarop zij gehouden wordt, terwijl te gelijktijd te Amsterdam en elders de kermis nog niet afgelopen is — dat de kermissen voortaan gehouden mogen worden, de eerste aanvangende met den eersten Maandag in de maand Mei, de laatste op den laatsten Maandag in de maand September. Wordt gesteld in handen van eene commissie, bestaande uit de heeren VAN HEIJNINGEN BOSCH, VAN HOUTEN, DE LA FAILLE, TRIP en MEIJER.

4) Missive van den Commissaris des Konings, d.d. 25 Mei, geleidelende eene staat van het bedrag van het verschuldigde door deze gemeente wegens vestigings- en andere kosten van bedelaars in de koloniale gestichten der maatschappij van weldadigheid, welke eene som bedraagt van f 738,73 over het jaar 1851, met verzoek om de noodige voorstellen aan G.d. Staten te doen, ten einde de betaling van dit bedrag over de begrooting van 1851 te bewerkstelligen. — Hierop wordt een ontwerp-aadsbesluit gearresteerd, waarbij de raad besluit om burg.

en wethouders te magtigen gezegde som, onder goedkeuring van G.d. Staten, van den post der begrooting no. 41, voor onderhoud van waterleidingen, bruggen en fonteynen, af te schrijven en deze over te schrijven op den post onder no. 63, voor subsidien aan werkhuizen en armeninrigtingen.

5) Benoeming van eenen veenmeester te Pehela. Het bureau van stemopneming bestond uit de heeren TRIP, OUDEMAN, SWAAGMAN en ONNES. Met meerderheid van 16 stemmen wordt tot deze betrekking benoemd de heer J. G. BORGESUS. De heeren DE PONTIER, L. M. SCHUKKING en S. J. SCHUIT hadden ieder 1 stem verkregen.

6) Missive van burg. en weth. der gemeente Grootegast, d.d. 10 Mei, strekkende om gemeenschappelijk met het bestuur van Groningen, op verzoek van T. G. NIEHOFF en J. J. CREMER, schuitvaarders van Sebaldeburen op Groningen, v.v. van G.d. Staten, volgens art. 121 der gemeentewet, magtigting te verzoeken tot eene vaste regeling van gemelde dienst. De kamer van koophandel en fabrieken, in wier handen deze missive, met het rekest van genoemde schuitvaarders, om berigt en raad gesteld was, berigt daarop, dat er geene bezwaren tegen gemeld verzoek bestaan en adviseert om volgens art. 121 der Gemeentewet de noodige magtigting van G.d. Staten te vragen; waarop het voorstel van den voorzitter, om die magtigting te vragen, wordt aangenomen.

7) Missive van de voogden van het St. Anthony Gasthuis, d.d. 21 Mei, daarbij verzoekende, dat aan dat gesticht in eigendom worden overgelaten de gebouwen, welke vroeger voor de verpleging van krankzinnigen bestemd waren. — Wegens de uitgebreidheid van dit stuk, wordt het niet voorgelezen, en in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren LOHMAN, SLOT, UPMEIJER, CREMERS en W. T. MULDER.

8) Missive van de plaatselijke schoolcommissie, overlegende de verslagen van de Noorder- en Zuider-bewaarscholen over het jaar 1851. — Deze stukken worden voor notificatie aangenomen en tevens besloten de schoolcommissie te verzoeken, den dank te betuigen aan de commissie van toezigt op het schoolgaan der kinderen voor de zorgen door haar hieraan besteed.

9) Mededeeling van den voorzitter, dat ter secretarij ter inzage der leden zijn nedergelegd de voorwaarden van verpachting van het jachtregt in de stads koloniën en Ter Apel.

10) De heer TRIP geeft te kennen gereed te zijn met het rapport omtrent het regtskundig onderzoek wegens achterstallige betaling van eenige debiteuren. Dewijl echter reeds eenige debiteuren betaald hebben en de overigen beloofd hebben binnen kort te zullen betalen, zoo wordt de commissie bedankt voor de door haar genomene moeite en de stukken weder aan den burgemeester ter hand gesteld. — Voorts geeft de heer TRIP te kennen, eveneens gereed te zijn verslag uit te brengen, omtrent de verfeffening der achterstallige pacht-penningen van ENSING, vroeger tolpachter te Foxham. Wordt besloten, dewijl het rapport zeer uitvoerig is, hetzelfde met de daarbij behorende bijlagen aan de leden rond te zenden, ten einde daarop nader terug te komen.

De vergadering wordt hierop gesloten.

GRONINGEN, 3 Junij.

Afgelopen Dingsdag werd in het provinciehuis alhier, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, in het bijwezen van den hoofd-ingenieur van den waterstaat, onder nadere approbatie, bij enkele inschrijving aanbesteed: Het doen van eenige herstellingen aan- en het onderhouden van het gouvernementgebouw met de woning van den concierge te Groningen, onder bijlevering van de noodige materialen, ingaande met den dag der approbatie en eindigende met den laatsten December 1852.

Hierop zijn vier inschrijvingsbiljetten ingekomen, te weten: van J. A. POELMAN, voor f 389; van R. MEIJER, voor f 385; van W. L. WOLTHEKKER, voor f 349, en van K. BALK, voor f 348; alle welke inschrijvers hier ter stede zijn woonachtig.

— Met genoegen vernemen wij, dat er bij heeren kerkmeesteren der Martinikerk, in overleg met het collegie van heeren kerkvoogden der Ned. Herv. gemeente alhier, het plan bestaat tot vermindering der vrouwen zitplaatsen in gezegde kerk, waarbij, naar wij vertrouwen, de doelmatige inrigting dier zitplaatsen gewisselijk zal winnen. (Men zie dienaangaande de hierachter geplaatste advertentie.)

— Van wege het Boekverkoopers-collegie te dezer stede is dezer dagen ontworpen en vastgesteld een reglement voor een ziekenfonds voor boekverkoopers-, boekdrukkers- en boekbindersbedienden te Groningen. Ten gevolge van dien is gisteren avond door gezegde bedienden eene vergadering gehouden ter verkiezing van twee leden uit hun midden, die, in vereeniging van drie leden uit gezegd collegie, het bestuur van dit fonds zullen uitmaken, hetwelk zich ten doel stelt, om aan de behoeften dier bedienden en hunne nagelatene weduwen bij ziekte te gemoet te komen door eene geldelijke ondersteuning. Deze inrigting zal binnen kort in werking treden.

— Gisteren is alhier binnengekomen de nieuwgebouwde schoonergaljoet *Mevrouw Winkel*, groot pl. m. 80 lasten, kapt. J. J. VAN DER VEEN, van Sappemeer, gebouwd bij R. BERG aldaar, — en heden het kofschip *Geziena Reina*, groot 116 tonnen, kapt. R. SAP, van Veendam, gebouwd bij J. BIEZE, te Veendam.

— Op Pinkstermaandag, des namiddags tusschen zes en acht uur, is door een zakkenroller buiten de Heerepoort bij de brug aan eene meid een zilveren knipbeugeltje met koralen beursje, waarin enig geld, uit den zak gerold; het ontvreemde voorwerp is in handen der politie en wordt de bestolene verzocht, zich aan het bureau van politie te vervoegen, ten einde haar eigendom te herkennen en kosteloos terug te bekomen. De zakkenroller is gearresteerd en genoemd ANTONIJ VAN DER WAL, geboren te Gaasterland.

— In de op Dingsdag l.l. te dezer stede gehoudene vergadering van kiezers uit het hoofdkiesdistrict Zuidhorn, is tot kandidaat ter vervulling van de aanstaande vacature, die voor de Tweede Kamer der Staten Generaal in dit district zal ontstaan, met algemeene stemmen geproclameerd het aftredend lid, de heer G. REINDERS, van den Noordpolder.

In eene kiesvereeniging in het district Appingedam, onder den naam van *Bijbel, Vaderland en Oranje* is tot kandidaat voor dat district gekozen de heer mr. G. GROEN VAN PRINSTERER.

In de op den 1sten Junij te Nieuwolda gehoudene kiesvergadering is met algemeene stemmen, op ééne na, tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer verkozen de heer REMBERTUS WESTERHOFF, te Warffum.

Tevens is in die vergadering eene kiesvereeniging opgericht en voor dezelve met eenparigheid van stemmen tot pres. benoemd de heer R. DALLINGA, en tot secret. de heer W. M. REISGER.

— De vroeger geannonceerde vergadering van de leden des bijbelgenootschaps het Westerkwartier, had op den tweeden Pinksterdag, des namiddags te twee uur, te Grijskerk plaats. Alhoewel het getal der opgekomeene leden zeer gering was, toonden de ingezetenen van Grijskerk hunne belangstelling in deze voortreffelijke zaak, door eene getrouwe opkomst in het kerkgebouw, ten einde de rede van den predikant HERRER, te Zuidhorn, te hooren. Z.w.eerw. sprak over het onderwerp: *Bijbel en Bijbelverspreiding*, en had als onderwerp van het toepasselijk gedeelte zijner sierlijke rede, de woorden „*Helpt ons!*” Mogt de indruk dezer woorden veler harten warm doen kloppen, voor deze aan het heil der menschheid gewijde zaak!

— Den 1sten Junij heerschte boven de gemeente Ezinge des middags van 1 tot 2 uur een hevige onweder, vergezeld van stortreggen en groote hagelsteenen. De bliksem doorkliefde de lucht van het zuidwesten naar het noordoosten, waarop de donder den bliksem knetterend volgde. Gelukkig zijn door dit hevige onweder geene rampen ontstaan; evenwel is de bliksem nog geslagen in het Zijlvestershuis te Aduarderszijl en wel op den Zuidwesthoek, alwaar de melkenkamer zich bevindt, doch heeft gelukkiglijk geen schade veroorzaakt.

— Naar men ons berigt, had op den tweeden Pinksterdag te Grijskerk het volgende treurig voorval plaats. Het zoonje van J. F. TEMPEL, vleeschhouwer aldaar, achter het huis spelende, geraakte in de dreksloot, die achter de huizen langs loopt. Hoewel het nog levend werd opgehaald, was het eenige oogenblikken later een lijk. Het knaapje bereikte den ouderdom van 2 jaren en 3 maanden. Al weder een voorbeeld dat kinderen van dien leeftijd een naauwlettend opzigt noodig hebben.

— Het Provinciaal Blad van Groningen, no. 81, bevat eene notificatie van Gedeputeerde Staten, d.d. 27sten Mei

1852, no. 33, waarbij wordt gesloten de lijst van de hoogst aangeslagenen in de rijks-directe belastingen in dit gewest.

Het Blad no. 82 bevat eene circulaire van den staatsraad, commissaris des Konings, d.d. 29sten Mei 1852, no. 2, houdende mededeeling, dat 9 nalatige lotelingen der nationale militie niet meer in de termen van opsporing vallen.

Het Blad no. 83 bevat eene circulaire, d.d. 29sten Mei 1852, no. 12, nopens de opvolging der wettelijke voorafschritten ten aanzien van den vrijdom van zegel voor de stukken, vereischt tot het aangaan van huwelijken.

Het Blad no. 84 bevat eene circulaire d.d. 1sten Juni 1852, no. 2, houdende herinnering aan de opvolging der vroeger gemaakte bepaling, om de toezending der supplétoire opgaven van voor Oostindië arbeidende fabrikanten en werklazzen te staken.

— Uit Middelstum wordt ons berigt, dat het ingezondel en in ons vorig nummer geplaatste berigt, als zoude er een kinderlijke in het Westervijverdermaar gevonden zijn, ter dien opzigt van waarheid ontbloeit is; — het opvisschen van een steenen pot in een oud vrouwen hemd, om bekende redenen daarin neder gelaten, is wel waar, maar bevatte geene misdaad.

— Zaterdag den 29sten Mei is te Rasquert eene hardneverij gehouden om een fraai chaisgereide. Hiervoor waren zeven paarden aangegeven en de prijs werd behaald door het bruine merriepaard van F. H. ADDINGA, van Rasquert, beleden door den pikeur E. A. Vos.

Op de Roode Haan (gemeente Warfhuizen) had ook dien dag zulk een volksvermaak plaats. Tot prijs was aldaar uitgelooft een fraai zilveren komfoor, dat behaald is door het zwarte ruinpard van den heer VAN WEEREN, te Zuidhorn; terwijl de premie, bestaande in een pikeurs-hoofdstel met stang en teugels, ten deel viel aan het zwarte merriepaard van den heer G. KADJIK, te Mensingeweer.

Te Dragten (Friesland) werd dien dag eene wedloop gehouden, waaraan 8 paarden hebben deelgenomen; de prijs, bestaande in een briljant zilveren tabakspot en komfoor, behaald door het zwart laagst. merriepaard, toebehoorende aan den heer H. VAN LOON, te Harlingen, bereden door den pikeur R. REITSEMA, van Dragten.

Voor den wedstrijd te Fozhol, gehouden op Maandag den 31sten Mei, waren negen paarden aangegeven. De prijs, bestaande in een fraai chaisgereide, is behaald door het bruin merriepaard, de Snuf genoemd, van H. P. ROOK, van Garmerwolde, bereden door E. J. EGGENS, van Garmerwolde, en de premie, zijnde een dito hoofdstel, viel ten deel aan het bruine ruinpard van H. KOOI, te Euvelgunne, door deszelfs zoon bereden.

De prijs, die op dien dag te Pieterburen was uitgelooft, bestond in een fraai bewerkt compleet chaistuig; zij is behaald door het zwarte ruinpard van den heer VAN WEEREN, van Zuidhorn.

— Uit Borger wordt ons, van den 1sten Junij, het volgende geschreven:

„Met genoegen kunnen wij van hier de wijze mededeelen, waarop alhier de tweede Pinksterdag gevierd werd.

„Des achtermiddags vereenigden zich de zanggezelschappen van Gasselte en Borger in het kerkgebouw en zongen, onder leiding van den verdienstelijken onderwijzer alhier, een aantal welgekozene liederen, zoodat de groote menigte toehoorders, zoo talrijk van hier en omliggende gemeenten opgekomen, zeer voldaan waren. Het zingen werd afgewisseld door het voordragen en declameren van verscheidene toepasselijke dichtstukken, zoowel door welwillende leden dezer gemeente als van elders.

Het geheel werd bestuurd en voorgegaan door den weleerw. heer predikant der plaats, en daar in alles de goede orde doorstraalde, en een ieder zich beijverde om dit feest te ondersteunen, zoo zijn wij niet in staat, wat het meest te prijzen. De opbrengst, die besteedt wordt aan de armen in het hier onlangs nieuw gebouwde arm- en werkhuis, bedroeg f 33—35, zoodat voor dezen de viering van den 2den Pinksterdag, op zulk eene wijze, in dankbaar aan denken zal blijven.

— In deze maand, en bepaaldelijk den 13den Junij, moet de planeet *Venus* haren grootsten glans bereiken, in die mate, dat men haar op den vollen dag met het bloote oog zal kunnen zien.

De laatste proeven, die zijn genomen met het middel tot wering der longziekte onder het vee, hetwelk door den geneesheer WILLEMS te Hasselt is ontdekt en bestaat in inenting der ziekte, moeten tot zeer voldoende uitkomsten hebben geleid. Onlangs zijn weder een aantal runderen door middel van inenting behandeld geworden, in tegenwoordigheid van de leden der Belgische commissie, welke verslag moet uitbrengen omtrent de ontdekking van den heer WILLEMS, mitgaders van de heeren WELLENBERG en JENNES, die door de Nederlandsche Regering zijn gezonden om de zaak te onderzoeken.

Wij worden verzocht, de volgende beschouwing uit de *Tijd* over te nemen:

„Van daag over acht dagen zal de helft der leden van de Tweede Kamer aftreden. Het schijnt niet dat ter gelegenheid dezer verkiezing de hartstogten veel in beweging zullen komen, noch zelfs dat de verkiezingen met groote belangstelling zullen worden bewerkt. Wij betreuren niet het gemis van koortsachtige hartstogtelijkheid; maar zouden niet ongaarne eenige meerdere belangstelling bij het verkiezingswerk waarnemen. En toch liever nog zien wij weinige, dan die onrustige belangstelling, die in België en in Frankrijk zoo schadelijke gevolgen heeft gehad.

„Twee redenen loopen hier samen om de naderende verkiezingen stil te doen afloopen. In de eerste plaats de bezadigdheid onzer kalme bevolking, die niet gemakkelijk is op te winden, en in dit oogenblik minder dan ooit, omdat zij tevreden schijnt met het ministerie THORBECKE. In de tweede plaats de moedeloosheid der oppositie, die vroeger den minister THORBECKE met den grootsten hartstogt heeft bestreden, maar zich langzamerhand een groot deel van de wapenen, tegen dien minister gesmeed, één voor één heeft zien ontvallen, en thans verklaart zelve zijn val niet te wenschen.

„De minister van binnenlandsche zaken werd bij de aanvaarding van eene plaats in het ministerie, waaraan hij zijn naam heeft geend, door zijne vijanden uitgekreten als een revolutionnaire republikein, van welken men wel niet openlijk schreef, maar toch mondeling verbreide, dat hij het er op gemunt had om het huis van Oranje van den troon te verdringen. Dit leende aan sommigen het voorwendsel om met veel ophef tot leus van hunne kiesvergaderingen te nemen het motto: *Nederland en Oranje*, als ware er gevaar, dat het gouvernement van THORBECKE het huis van Oranje zou vervreemden van Nederland.

„De uitkomst heeft juist het tegendeel bewezen, en de jongste reis van den Koning in Friesland en Groningen kan ten bewijze strekken, hoe zeer het koninklijk huis en de persoon van Zijne Majesteit in toegenegenheid en liefde onder het bestuur van THORBECKE hebben gewonnen. Hoe men er toe komen kan, om die reis van den Koning als een bewijs aan te voeren tegen het gouvernement, gaat ons verstand te boven, en wij kunnen in deze opvatting niet anders zien dan eene verregaande verblindings van den hartstogt, omdat wij niet willen denken aan kwaadwilligheid en laster.”.....

Kunstnieuws.

Het doet ons veel genoegen, omtrent de verdere verrigtingen van het Duitsche operagezelschap alhier wederom loffelijke getuigenis te kunnen geven. De voorstelling toch op Dingsdag l.l., die uit DONIZETTI's uitmuntende opera *Lucretia Borgia* bestond, werd zoo goed gespeeld en uitgevoerd, en de mise en scène was (behalve op het laatst der laatste acte!) zoo voldoende, dat allen schier eenstemmig moesten verklaren, dat nog wel geene voorstelling van dit gezelschap alhier zoo goed geslaagd was. Men was dan ook uitmuntend voldaan en men had gezien, dat mej. ECHTERMEIJER, voor wie deze voorstelling eene benefice was, de moeilijke rol van *Lucretia* ijerig had bestudeerd. Ook de vele andere personen, die in deze schoon gecomponeerde opera optraden, kweten zich algemeen zeer verdienstelijk van hunne taak.

De opera werd voorafgegaan door het blijspel: „*Gottlob, der Tisch ist gedeckt*,” een eenvoudig, maar waar stukje, dat ook volkomen waar werd gespeeld. Maar raadt nu eens, hoe de titel door den een' of anderen modernen taalkenner is verholandscht? Gij raadt het nooit! „*Goddank, Tisch is bewaard*.” De vertaler is zeker door niet goed uit de ooggen e zien tot zulk eene al zeer vrije vertaling gekomen.

Zaterdag avond zal MOZART's berceuse *Don Juan*, die nog zeer lang klassiek zal blijven, worden opgevoerd, en wij voorspellen ons geen minder genotvollen kunstavond, als bij de *Martha* en *Czar und Zimmermann* het geval is geweest, beide ook opera's in 't komische genre.

Overigens zullen wij Maandag e.k. het genoegen hebben te kunnen kennis maken met den heer SCHMEZER, eersten tenor van 't zoo loffelijk bekende Brunswijker hof-tooneel, en met mevrouw WAGNER, van het Bremer stads tooneel, die beide hier zullen debutteren in AUBER's beroemde *Muette de Portici*.

Voor heden vestigen wij slechts de aandacht op dezen aanstaanden kunstavond, in de hoop dat wij er met de verwachte voldoening op zullen kunnen terugkomen. Wij meenen te weten, dat onze hooge verwachting niet zal worden te leur gesteld.

Merkniens.

ZWOLLE, 1 Junij. Uit het onlangs opgemaakte twaalfal heeft de Breede Kerkenraad Vrijdag jl. het navolgende zestel gekozen: *Dr. H. T. de Blaauw*, te Hoorn; *J. Marien van Loon*, te Hoogeveen; *B. J. Adriaan*, te Waddinxveen; *P. A. van der Scheer*, te Hoorn; *H. Uden Maasman*, te Meppel; *J. Pleyte*, te Bergen op Zoom.

— Z. M. heeft goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Herv. gem. te Wons en Engwier, op *J. W. Becking*, predikant te Anjum.

Wij deelen het onderstaande ingezonden stuk over de voorgestelde inkomstenbelasting te dezer stede mede, dewijl bij dit voor volstrekt iedereen zoo gewichtig onderwerp eene veelzijdige beschouwing en toetsing der gronden voor en tegen, der daarmede gepaard gaande voor- en nadelen, niet alleen zeer wenschelijk, maar ook tot eene juiste beoordeeling der zaak gewis onmisbaar is, gelijk ook een der voorstellers zelf, toen het bij den raad inkam, betuigde, niets liever te zien, dan dat het aan een naauwlettend onderzoek werd onderworpen.

Inkomsten-belasting op eigen aangifte.

Wij leven in een tijd waarin het eenigst streven schijnt te zijn om het bestaande onderste boven te werpen en lang beproefde stelsels door nieuwe te doen vervangen, even als of de wijsheid alleen van deze dagen is en onze voorgangers niets goeds hebben weten daar te stellen. Het nieuwe vindt daarom al dadelijk ingang, omdat het nieuw is; het oude wordt daarom gewraakt, omdat het oud is. Niet dat wij hiermede beweren willen, dat de meerdere politieke ontwikkeling in de laatste jaren niet vele nuttige verbeteringen heeft aangebragt; gezinszins, wij zouden dan de onmiskenbare teekenen des tijds moeten loochenen. Doch wij wilden allen waarschuwen tegen die zucht tot het doordrijven van nieuwe plannen, die reeds dadelijk in zich het kenmerk dragen van geheel ongenoegzaam en onvoldoende tot het bereiken van het voorgenomen doel te zijn.

Zoodanig kwam ons voor het voorstel te zijn, 't welk dezer dagen door vijf leden van den raad der stad Groningen is voorgedragen en strekkende om het stelsel van gemeente-consumptie belasting, met uitzondering van die op den wijn en het gedistilleerd, af te schaffen en daarvoor onder anderen te heffen eene inkomsten-belasting op eigen aangifte.

Van eene andere zijde reeds heeft dat voorstel eene afkeurende stem gevonden in den schrijver van eene in de vorige week bij den boekhandelaar J. B. WOLTERS uitgekomene brochure, waarin hij naar ons inzien te regt tracht aan te toonen, hoe aan de eene zijde de nadelen eener accijns-belasting breeder uitgemeten worden dan de waarheid van een onpartijdig onderzoek duld, en hoe aan de andere zijde over de bezwaren eener inkomsten-belasting met ligten tred heengestapt en door het voorstel zelf het beoogde doel niet bereikt wordt.

Dit laatste — het niet bereiken van het beoogde doel — komt ons voor dat in die brochure niet duidelijk genoeg naar vereisch der zaak op den voorgedragen is: misschien te wijten aan den minder geleidelijken vorm, waarin deze schrijver zijne tegenbedenkingen geformuleerd heeft, misschien ook aan ons zelf, die wellicht ten onrechte dien vorm veroordeelen. In allen gevalle hebben wij gemeend, dat het bij eene belasting-kwestie als de onderwerpelijke niet overtollig kan zijn om ook langs dezen weg de aandacht van anderen daarop te vestigen en het onaannemelijke dier voordragt aan te wijzen. Men verwachtte evenwel niet van ons, dat wij dit dagblad bezigen willen om daarin een uitgebreid betoog te leveren over de bezwaren, die er in het algemeen tegen een inkomstenbelasting kunnen ingebragt worden; zij zijn vóór ons van andere zijden beter aangetoond dan wij vermoogen te doen, en evenmin zullen wij om diezelfde redenen de voordeelen aan een accijns-stelsel verbonden trachten te ontwikkelen; doch ons eenig pogen bij deze gelegenheid zal zijn, aan te toonen, dat door het van wege de vijf leden van den raad gedane voorstel het opgegeven doel niet bereikt wordt.

Drieërlei was dat doel: 1) de onbillijkheid weg te nemen, dat de een naarmate van zijn vermogen meerder betaalde dan de ander; 2) de noodloze administratiekosten te besparen, en 3) de belemmeringen van handel en nijverheid op te heffen.

Aan geen dezer drie doeleinden wordt door zoodanig voorstel voldaan. Wat in de eerste plaats die ongelijkheid, die onevenredigheid in het dragen der belastingen en verbonden aan het accijnsstelsel aangaat, zij zal niet worden weggenomen, gelijk men beweert, door eene inkomstenbelasting. En waarom niet? Omdat die belasting zal geschieden op *eigen aangifte*; omdat die belasting alzoo niet zal gedragen worden naarmate van ieders vermogen, doch naarmate het geweten van den eenen ruim en dat van den anderen nauwgezet zal zijn. Wij hebben dien gelukkigen eigenwaan niet van ons zelf, die de voorstellers doet uitroepen: »Bij een volk als het volk van Nederland, in eene gemeente als Groningen, waar eerlijkheid en goede trouw nationale deugden zijn gebleven, is deze meer eenvoudige, meer voordeelige belasting bestaande en uitvoerbaar.» De processen-verbaal en regterlijke vervolgelingen zijn daar om zulke ijdele exclamatiën te lozenstraffen.

Zigbare en tastbare voorwerpen, als deuren, vensters, schoorsteenen, dienstboden, paarden, beletten niet, dat de belastingsschuldige er gestadig op uit is om 's lands regten te ontduiken; een net van formaliteiten, noodzakelijk geworden tegen de *kwade trouw* dier hooggeroemde Nederlanders, is niet toereikende om het frauderen te keeren, en men wil dár, waar zelfs diefstal van 's lands of gemeentepennings bij velen als geen diefstal aangemerkt wordt, op het geweten van dien Nederlander een beroep doen! Waarlijk, zoodanige naar eigen lof riekende uitbeezelingen zijn meer geschikt om walging aan te brengen dan te overtuigen. Doch ook diezelfde leden van den raad bewijzen al spoedig later, dat die zoo hoog uitgemeten eerlijkheid en goede trouw toch niet zoodanig hoogen allen twijfel verheven is, of dat geweten behoort des noods te kunnen worden gecontroleerd, en stelden daartoe voor eene commissie van onderzoek en beoordeeling, hetzij uit den raad, hetzij uit verschillende klassen der ingezetenen te kiezen. De inkomstenbelasting, die naar de bedoeling der voorstellers minder »taxatoir» door *eigen aangifte* zoude moeten worden, wordt op deze wijze meer hatelijk en inquisitoriaal dan eene dusdanige belasting immer konde worden bij eene regstreekse taxatie van zoodanige commissie. Terwijl immers in het laatste geval den belastingsschuldige niets ergers kon overkomen dan te hoog te worden aangeslagen, waartegen hem echter dan ongetwijfeld het middel van reclame zal dienen open te staan, zoo zal hij daarentegen bij eene inkomstenbelasting op *eigen aangifte* zich met het gevaar bedreigd zien zijne aangifte, die hij geheel naar waarheid meent gedaan te hebben, te hooren in twijfel trekken, dezelve aan een nader onderzoek te zien onderwerpen, en daardoor eene smet op zijn karakter worden geworpen, welke misschien later niet weder geheel bij zijne medeburgers wordt uitgewischt. Neen, wil men al eene inkomstenbelasting, men kiese dan die volgens regstreekse taxatie. Doch om terug te keeren van waar wij uitgingen, toen wij aantoonde, dat eene inkomstenbelasting op *eigen aangifte* die onevenredigheid in het bijdragen tot de belasting niet vermag weg te nemen. Zal dit gebrek dan, vragen wij, wellicht uit den weg geruimd worden door die controle van die commissie van onderzoek en beoordeeling? Voorzeker evenmin.

De zwaarigheden, die de voorstellers in eene inkomstenbelasting volgens taxatie gezien hebben en die hen hoogst waarschijnlijk meer dan dat goede vertrouwen op het Nederlandsch karakter tot het voordragen eener inkomstenbelasting op *eigen aangifte* genoopt hebben, diezelfde zwaarigheden doen zich thans weder evenzeer op. Het was de vrees, dat men bij de berekening en beoordeeling van de bezittingen hunner medeburgers op eene deellijke wijze den bal zoude mislaten, die de ware drijfveer tot het voorstellen dezer belasting op *eigen aangifte* schijnt geweest te zijn; eene vrees die proefondervindelijk dan ook niet dan al te gegrond blijkt te zijn: getuigen de menigvuldige voorbeelden van hen, die vroeger en heden het onbeperkte en uitgestrekte krediet genoten en bij de uitkomst bleken, slechts op de beurzen van anderen gespeeld te hebben, of wel van hen, die door uitwendig vertoon en uiterlijke praal zich het voorkomen van een welvaren wisten te bezorgen, 't welk zij nimmer bezaten; getuigen almede daarentegen de voorbeelden van spaarzame huisvaders, die bleken een vermogen bijeengegaard te hebben, verre te boven gaande de beste berekeningen. Dat vooruitzicht op grove misrekeningen blijft ook nu het struikelblok voor zoodanige commissie van onderzoek. Men moge aan die bezwaren al voor een gedeelte kunnen te gemoet komen door onderzoek op 's lands kantoren naar de bezittingen van den belastingsschuldige: zulks zal evenwel niet dan een hoogst gebrekkig en onvolledig middel blijven, vermits de bezittingen in de portefeuilles zich althans op deze of andere wijze nimmer met zekerheid laten bepalen.

Die commissie zal moeten blijven raden en gissen, wiens aangifte als goed, wiens aangifte niet als zoodanig te beschouwen is, en terwijl men grijpt naar iemand, wiens gedane opgave men gebreel te

onregte wantrouwt, zal een ander zich achter de onbekendheid met zijn vermogen met goed gevolg verschuilen.

Ziedaar, zoo wij meenen, het bewijs geleverd dat eene inkomstenbelasting op *eigen aangifte* niet geschikt kan zijn, ieder naar evenredigheid van zijn vermogen tot de belasting te doen bijdragen.

Doch, wat meer is, het eigen voorstel dier vijf leden, zoo en in dier voege dit is voorgedragen, leidt tot zoodanige onevenredigheid. Wat men heeft willen wegnemen, wordt juist door het voorstel geschapen. Wij trekken het bewijs daarvan uit de voorgestelde klassificatie, beginnende met een inkomen van f 250 à f 350 en eindigende met f 7500 en daarboven.

Wij zullen nu niet aan die vijf voorstellers vragen, waarom zij, die minder dan f 250 inkomen hebben, zich niet opgenomen zien onder de voorgestelde klassificatie; wij zullen dit toeschrijven aan den geest der eeuw, die wil dat die mindere standen, onder genot van dezelfde regteveiligheid en openbare bescherming als de meer gegoeden hunner medeburgers, ook niet zelfs een enkel penningske ten offer van de algemeene zaak mogen brengen; wij zullen dus daarin berusten, schoon al daardoor dadelijk inbreuk mag gemaakt worden op het door die vijf leden aangenomen beginsel, dat ieder naar mate van zijn vermogen behoort bij te dragen. Doch wij vragen dan zeker toch niet te onregte, wat die leden kan bewogen hebben om als hoogste klasse te stellen de somma van f 7500 en daarboven. Is het de meening dat dit inkomen zoo ongeveer het maximum van dat der ingezetenen der gemeente van Groningen zoude zijn? Zoo ja, dan beschouwen wij zulks als eene kennelijke dwaling. Zoo niet, dan wordt die klassificatie van f 7500 en daarboven als het maximum van belastbaarheid door niets geregtvaardigd, daar het wel de grootste en schreuwendste onevenredigheid en onbillijkheid mag heeten, dat iemand die een inkomen van f 10,000, f 15,000 of meerder heeft (en zouden er die niet zijn?) een gelijk bedrag in den omslag zal te betalen hebben, als iemand van het gezegde inkomen van f 7500. — Zoo bewijst dan het voorstel zelf, dat men kwalijk op de ingeslagen baan heeft weten voort te gaan en het beginsel van evenredigheid juist daár heeft laten varen, waar het voorzeker op het krachtigste diende volgehouden te worden. Kunnen er toch al consideratiën bestaan, dat beginsel te laten slippen in de nederigste en behoefstigste kringen der maatschappij, dan moesten diezelfde consideratiën er toe leiden, dat beginsel bij de rijkste ingezetenen op het strengste toe te passen.

Eene opklimmende klassificatie dient derhalve niet op te houden dan daar, waar het maximum van het vermogen der ingezetenen op houdt. En daarop maakt het voorstel dier vijf leden inbreuk.

De beide andere punten zullen ons minder lang behoeven bezig te houden.

Het tweede doel was de noodloze administratiekosten te besparen. Doch zoude ook dit niet meer een holle klank zijn dan eene wezenlijkheid? — De schrijver der bovenaangehaalde brochure is van die meening en wij met hem. Immers zoolang men voortgaat de om belasting op den wijn en het gedistilleerd bij te behouden, voor wier afschaffing wij dan ook wel het laatste onze stem zullen verheffen, zoolang ook zal die afschaffing van de plaatselijke belasting op het gemaal, het geslagt en de brandstoffen van geene of althans luttel waarde uit het oogpunt van besparing worden. Het personeel ambtenaren, thans tot de inning van het een en ander vereischt, zal met die afschaffing wel niet sterk ingekrompen kunnen worden, daar een gedeelte nog altijd genoegzaam hetzelfde toezigt zal benoedigd zijn als vroeger het geheel. De bereiking van het voorgestelde doel, besparing van administratiekosten, zal alzoo meer in schijn dan in de daad bestaan.

En thans het derde doel: opheffing van de belemmeringen voor handel en nijverheid. Heerlijk verschiet, voorwaarl voor den bedrijvigen burger van eene koopstad als Groningen, zich eindelijk eens ontlasten te zien van al die kostbare niet alleen, doch ook belemmerende formaliteiten, aan zijn beroep verbonden! De belemmering van dit doel alleen moet voldoende zijn het thans bestaande belastingstelsel door het nieuw voorgestelde te doen vervangen.

Doch wachten wij ons ook ditmaal ons door schoonklinkende woorden te laten begoochelen. Zal die opheffing van de belemmeringen voor handel en nijverheid algemeen zijn en zal zij, daar waar die opheffing plaats vindt, voor het geheel zijn? Noch het een noch het ander. De inkomstenbelasting zal alleen moeten strekken ten gerijve van hen die in aanraking komen met het gemaal, met de brandstoffen en het geslagt. De handelaren in wijn en gedistilleerd zullen daarvan niet profiteren. Evenmin zal die opheffing van plaatselijke belasting de zoo even bedoelde personen veel baten, dewijl die opheffing niet zal beletten, dat zij van wege de administratie van het Rijk even als vroeger door een »toovercirkel» van formaliteiten worden omgeven, die dat beloofde vooruitzicht op vrijheid van handel en nijverheid vrij wat zullen benevelen, ja genoegzaam tot eene hersenschim maken.

Zoo zien wij dan in deze weinig regelen wat er overblijft van een voorstel, in welks strekking wij veel kwaads en weinig heils zien. De bedoeling moge goed zijn, doch zij wordt met dit voorstel niet bereikt. Was men ook van de degelijkheid daarvan zoodanig overtuigd, dat het geen schipbreuk kon lijden, dan moesten wij de voorstellers beschuldigen, dat zij hier slechts ten halve eenen goeden weg bewandeld hebben, vermits men zich dan niet had behooren te bepalen om voor een gedeelte genezing in die onevenredigheid in het bijdragen van belastingen aan te brengen, doch voor goed den knoop had dienen door te hakken, door, met afschaffing in eens van alle thans bestaande gemeentelasten, hun stelsel van inkomstenbelasting door te drijven (waarvoor wij echter nog lang genadig hopen bewaard te blijven). Thans verraadt het voorstel zwakheid en gemis aan zelfvertrouwen, terwijl het nog dat groote nadeel heeft, dat aan de thans reeds bestaande soorten van plaatselijke belasting nog eene nieuwe zal toegevoegd worden, waarvan de uitkomsten geheel onzeker zijn en de invoering onvermijdelijk groote ontevredenheid en beklag naar zich zoude slepen, zonder dat tegen dat alles iets noemenswaardigs goeds overstaat.

Caveant Conules ne quid respublica detrimentum capiat.

VERKIEZINGEN.

Verslag van het verhandelde in de Vergadering van Kiezers uit het hoofd-district Zuidhorn, gehouden te Groningen op den 1sten Junij 1852.

Nadat de leiding der vergadering aan den heer kanton-regter VAN BRUGEL was opgedragen, zijn de navolgende besluiten genomen:

I. Tot kandidaat ter vervulling der vacature, welke door gewone aftreding in de maand September eerstkomende bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal ontstaan, is met de algemeene stemmen geproclameerd de aftredende heer G. REINDERS, landbouwer op den Noorlpolder, onder Warfsum, en wel uithoofde men eenparig van oordeel was, dat die afgevaardigde zijne moeilijke taak dusverre geheel in overeenstemming met het gevoelen zijner committenten vervuld heeft, en men in dit district, even als elders, door de uit te brengen keuze het bewijs wenscht te leveren, dat men Z. Maj. den Koning en Hoogstdezelfs ministers ondersteunen zal op den moeilijken weg van hervorming en verbetering, waartoe het aftredende lid der Kamer op eene waardige en standvastige wijze heeft medegewerkt.

II. De kiezers ernstig uit te noodigen, om zoo mogelijk, allen van hun belangrijk regt (een regt, waarnaar zij vroeger luide het verlangen hebben te kennen gegeven, dat niet dan na veel moeite is verkregen en bij niet waarderig lichtelijk kan benomen worden) gebruik te maken, opdat, — hetzij men deze kandidatuur ondersteunen, hetzij men het bewijs leveren wil, dat men eene andere riging dan dusverre gevolgd wenscht te hebben, — de uitkomst dezer stemming zoowel het geëerbiedigd Hoofd van den Staat als Hoogstdezelfs ministerie duidelijk voorlichte omtrent de politieke gevoelens der kiesbevoegden, den zedelijken invloed van den afgevaardigde meerere en zijnen lust en ijver aanwakkeren, om zijne meetevullende taak daarna te volbrengen, zullende alleen door het invullen van het stembiljet naar ieders overtuiging de last getrouw worden uitgevoerd, die op den door census bevoegden kiezer rust, om de belangen van zijne medeburgers, die alsnog van het stemregt zijn uitgesloten mede waar te nemen en te behartigen en opdat het waarachtig belang van Oranje en Vaderland vermeerderd en bevestigd worde. — Daarom, medekiezers! alle laauwheid en onverschilligheid afgelegd, bedacht, dat het stemregt ons is gegeven, om te stemmen; de ondervinding geraadpleegd, die bij de laatst gehouden stemming voor een lid in de Provinciale Staten ons geleerd heeft, van hoeveel gewigt EENE stem zijn kan; en daarom allen op den 8sten Junij met ingevulde stembiljetten naar de stembus, om aldaar onzen pligt als staatsburger te vervullen!

III. De kiezers in iedere gemeente uit te noodigen om eene commissie te benoemen, die bij elke vacature stembevoegden oproepen en er omtrent de vervulling raadplegen zal en de uitkomst zal mededeelen aan het centraal Bestuur, om met hetzelfde de kandidaten bekend te maken.

IV. Deze besluiten aan de kiezers kenbaar te maken, door de Redactien onzer gewestelijke dagbladen beleefdelijk uit te noodigen, gelijk geschiedt bij deze, dit Verslag in hare bladen te willen opnemen.

De Secretaris.
Mr. A. J. van ROIJEN.

De kiesvereniging onder den titel *Bijbel, Vaderland en Oranje*, in het kiesdistrict *Appingedam*, stelt aan hen die in het behoud der bovengenoemde tiels belang stellen, tot hun-

nen kandidaat voor: mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, aftredend lid der Tweede Kamer, een man, te wel bekend, dan dat de vereniging hem nader behoeft aan te duiden.

Zij, die den bijbel in de school verlangen, de vreeze Gods als het behoud der natie aanmerken en Koning WILLEM III als eenen wettigen afstammeling en opvolger dier vaderen erkennen, welke de vrijheid van de godsdienst en het vaderland met goed en bloed gekocht hebben, zullen hierin, vertrouwen wij, gereedelijk met ons overeenstemmen.

Ieder betrachte dan zijne Christelijke roeping en late zich door geen gebrek aan belangstelling of onwaarschijnlijkheid van den goeden uitslag zijner keuze terughouden, maar neme de door God gegevene gelegenheid waar en ruste dan in Zijne beschikking.

UITHUIZERMEEDEN, 31 Mei 1852.
Namens de kiesvereniging voornoemd:
J. F. GODDHUIS.
M. M. UBBENS.
A. S. WINTER.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 3 Junij. Heden is van hier vertrokken de schooner-galjoet *Klaassina Arendina*, groot pl. m. 75 lasten, kapt. H. L. de GROOT, van de Wildervank, met haver gedestineerd naar Shorham (Engeland).

Binnengekomen te Amsterdam den 29 Mei, kapit. *Stief Frederika* Wilhelmina, van Pillau; *Bakker de Jonge Tjib*, van Dantzig; *Dirks* Vrouw Zwaantje, van Bremen; den 30sten *Ekamp de Welvaart*, van Dantzig; den 31sten *Douwe Aquarius* en *Hoeloping* Avontuur, beide van Dantzig. — Te Texel den 31 Mei, *Fokkema Drie* Gebroeders en *Slenders* Vriendschap, beide van Londen. — Te Helvoet den 31 Mei, *Mulder Harmonie*, van Dantzig; *Diepenbroek* Helena Tekla, van Arendsborg. — Te Segna den 17 Mei, *de Weerd* de Flecken Jowwer, van Triest — Te Triest den 24 Mei, *Dokman* Gesina Wilhelmina, van Amsterdam; *Mets Vier* Gebroeders, van Rotterdam. — Te Livorno den 21 Mei, *Oldendorp* Ludolf Theodor, van Amsterdam. — Te Ostende den 28 Mei, *Koster* Twee Broeders, van Sarpsborg. — Te Hamburg den 30 Mei, *Sluiter* Jacobina, van Amsterdam. — Te Travemunde den 30 Mei, *van Dijk* Goede Vrienden, van Newcastle. — Te Dantzig den 28 Mei, *de Boer* Fenna, van Amsterdam; den 27sten *Hensma* Ida Berendina, van Pillau; *Doekes* Alida Gezien, van Bornholm. — Te St. Nazaire den 27 Mei, *Speelman* Geertruida Speelman, van Hamburg. — Te Tonnigen den 26 Mei, *ter Poogten* Ida Maria, van Amsterdam naar Koningsbergen; den 27sten *Lucht* Harmonie, van Seaham naar Friedrichsholm; den 28sten *Gort* Vriendschap, van Hamburg naar Memel; *Peters* Imanuel, van Oland naar de Oostzee; *Schoemaker* Tweelingen, van Dordrecht naar Eibing; *Pik* Maria Aurelia, van Amsterdam naar Dantzig; den 29sten *Voogd* Vriendschap, van Hamburg naar Horsens; *Lukken* Margaretha Wilhelmina, van Bremen naar Stettin.

Binnengekomen te Amsterdam den 1 Junij, kapit. *Engelsman* Christina, van Newcastle; *de Jong* Mina, van Grimsby; den 2den *Visser* Tietje, van Aarhus, is binnen door naar Dordrecht vertrokken. — Te St. Helena den 17 April, *Carst* Tweelingzusters, van Banjoewangie naar Amsterdam, heeft den 18den de reis voortgezet; *Jaski* Anna en Eliza, van Banjoewangie naar Amsterdam, heeft den 20sten de reis voortgezet; den 20sten *Jaski* Baltimore, van Batavia naar Amsterdam. — Te Smirna den 15 Mei, *Polter* Twee Broeders, van Amsterdam, laatst van Malta. — Te Genua den 26 Mei, *de Boer* Koophandel, van Amsterdam. — Te St. Nazaire den 28 Mei, *van der Wal* Jandina, van Rotterdam. — Te Abbeville den 24 Mei, *Scholten* Alida Ikina, van Dantzig. — Te Londen den 31 Mei, *Waterborg* Hinderkina, van Groningen; *Deddes* Alberdina, van Liban.

Vertrokken van Amsterdam den 31 Mei, kapit. *Ouwehand* de Boord, naar Hull; *Berk* Alida Wilhelmina en *Hansen* Pegus, beide naar Archangel. — Uit het Vlie den 29 Mei, *Munneke* Baudina, naar Schotland. — Van Brielle den 31 Mei, *Mulder* Afina Agatha, naar Archangel; *Scherpbier* Elsie, op avontuur. — Van Hamburg den 30 Mei, *Huisman* Henderina, naar Bure. — Van Bremerhaven den 29 Mei, *de Vries* Op Hoop van Zegen, naar Stettin; *Schaaf* Margaretha Gezina, naar zee. — Van Travemunde den 29 Mei, *Meester* Vertrouwen, naar de Oostzee. — Van Tonnigen den 27 Mei, *Scholten* Regina Hillechiena, van Rostock naar Londen; *Jonker* Sieberina, van Middelfahrt naar Amsterdam; *Visser* Tietje, van Aarhus naar Dordrecht; *Bakker* Twee Gebroeders, van Kopenhagen naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 31 Mei, kapit. *Bekkering* Ulrika, naar Petersburg. — Uit het Vlie den 31 Mei, *Brouwer* Elisabeth, naar Pillau; *Koster* Argo, naar Dantzig. — Van Maassluis den 1 Junij, *Steen* Sieke van der West, op avontuur.

ZOUTKAMP, 2 Junij. Vertrokken kapit. *Brongers* Sophia, naar Gloucester.

DELFT, 2 Junij. Binnengekomen den 31 Mei, kapit. *Huisman* Aurora, van Bremen; den 2 Junij, *Pronk* Tweelingen; van Emden. Vertrokken den 31 Mei, kapit. *Mandema* Gezina, den 1 Junij *Donga* Annechiena, *de Jonge* Drie Gezusters, *Pot* Vrouw Renke en *de Groot* Vrouw Gezina, alle 5 naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Soud gepasseerd zijn.

28 Mei, de Groot, Lucas Wildervank, v. Riga n. de Maas, m. gerst. Mooi, Renske, v. Werder n. Schiedam, m. rogge. 29 — Mooi, Tiessina, v. Dantzig n. Amsterdam, m. tarwe. De Wind den 28 Mei, O.Z.O., Z.Z.W.; den 29sten Z.W., W. W.N.W.

217^e STAATSLOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

1ste Lijst: No. 14170 een prijs van f 25000. No. 8874 een prijs van f 5000. No. 11906 een prijs van f 2500. No. 18520 een prijs van f 1250. No. 13528, 10676 en 11666 ieder een prijs van f 1000. — 2de Lijst. No. 15098, 16339, 14443, 18539, 14214, 10875 en 9335 ieder een prijs van f 1000.

N.B. De PRIJS van f 5000 is gevallen in de Kollekte van de Gekwalificeerde Kollekteurs E. DE BOER & ZONEN.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 28sten Mei tot en met den 3den Junij 1852 zijn te Groningen geboren 10 zoons en 6 dochters; gebuwd 9 paren; overleden 7 ouden en 10 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 1 Junij.			
TARWE.	Zw. Zand	64	f 4.65
Oude Bak 70 f 6.90	Veen	64	f 4.55
N. Oml. 68 f 5.80		64	f 4.85
70 f 6.30	N. GERST.		
72 f 6.80	Winter	56	f 4.10
Old. 68 f 5.80		58	f 4.40
70 f 6.05		60	f 4.70
72 f 6.55	Zomer	56	f 4.15
N. ROGGE.		58	f 4.40
N. Inl. 64 f 5.60	Knoebbe	60	f 4.35
66 f 6.00		62	f 4.65
68 f 6.40	N. HAYER.		
70 f 6.80	Dikke	38	f 2.80
		40	f 2.95
		42	f 3.10
		44	f 3.25
Gr. Znd. 62 f 4.55		46	f 3.40
64 f 4.85		48	f 3.50
66 f 5.15			

In den handel is heden weinig omgegaan. — Tarwe meest in een doen. — Rogge 10 cents en Boekweit 5 ct. lager bij gerijven verkocht. — Gerst 10 cent lager moeilijk te verkoopen. — Haver over het geheel prijshoudend. — Boonen en Gort bijna zonder handel. — Koolzaad niet in omgegaan.

AMSTERDAM, 1 Junij. Poolse Tarwe ter verzending en cons. In entr. 130 f b. Pools. f 272; 126 f roodb. dito f 255; en in cons. 129 f b. Pools. f 290 bij partij; 130 f o. witte Silesische f 288; 127 f Brunswijker f 240 in entr.; 122 f geringe o. Gron. f 190 in cons. — Rogge stil: 116, 117 f o. gedr. f 164; f 165; 117 f dito f 164; 125 f o. Brab. f 205; 128 f Pruis. Pommer f 208. — Boekweit blijft in eene slappe stemming: 112, 116 f Oostvriesche f 140, f 150. — Koolzaad flauw. Elve 51 p. vl.; op 9 ct dadelijk 53½ p. vl.; Nov. 51 p. vl. — Lijnzaad prijsh.; 105, 106 f Archang. f 270. — Raapolie dadelijk en op levering flauwer; op 6w. f 31.75; Vlieg. f 30.75; Sept. f 31; Oct. f 31.50; Nov. f 31.75; f 32; Dec. f 32.25; Mei f 33.75; f 34. — Lijnolie op 6w. f 31.25; Vlieg. f 30.25; Sept. f 31. — Heunepolie op 6w. f 39; Vlieg. f 38. — Raapkoeken f 58 a f 62. Lijnkoeken f 9 a f 10.75.

LONDEN, 29 Mei. Granen met weinig handel en de prijzen van Tarwe en Meel blijven als voren met eenige meerdere vastheid. Haver door grooten aanvoer 6 d. à 1 sh. lager. Gerst, Boonen en Erwten zonder verandering. Aanvoer van buitenslands: 13,370 quarters Tarwe, 4750 qrs. Gerst en 40,090 qrs. Haver. Van den 31sten. Inl. Tarwe ging heden tot de prijzen van 1 l. Maandag grif van de hand. Vreemde bij weinig omzet prijshoudend. Haver genoot op de jongste verlaging van 6 p. a 1 sh. goeden kooplust. Gerst en Boonen bedongen nagenoeg de koersen van de vorige week. Erwten iets duurder.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 1 Junij. Op de heden alhier gehoudene paarsdenmarkt had men, hoewel het weder ongunstig was, een buitengewoon grooten aanvoer, en het getal bezoekers kon daarmede evenaren. Om het geheel genomen werden er hooge prijzen gevraagd, waartoe koopers ongenegen waren, hetwelk ten gevolge had, dat er geen groote handel werd gedaan.

Op de weckmarkt van horenvae had men heden een goeden aanvoer. De prijzen waren, naar den vorigen markttag te rekenen, enigzins dalende. Vaalmelke werden verkocht tegen 10, 11 en enkele tegen 12 cent het halve Nederl. pond. De handel was tamelijk.

